

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

“HABEAS CORPUS“, IČO: 70108102
se sídlem Ocelkova 643/20, Praha 9

proti
žalovanému

1. Senát Parlamentu České Republiky, IČ 63839407
se sídlem Valdštejnské náměstí 4, 118 01 Praha 1
2. Kancelář Senátu Parlamentu České republiky
se sídlem Valdštejnské náměstí 17/4, 118 00 Praha 1

o žalobě proti nečinnosti žalovaného a na ochranu před nezákonným zásahem

takto:

- I. Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem se odmítá.
- II. Žaloba proti nečinnosti žalovaného Senátu Parlamentu České republiky se zamítá.
- III. Žaloba proti nečinnosti žalované Kanceláře Senátu Parlamentu České republiky se zamítá.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I. Základ sporu a předcházející řízení

1. Žalobce se na žalovaného obrátil s žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“) ze dne 8. 4. 2018. Žádal o sdělení informací pojících se ke způsobu přípravy senátního návrhu zákona později přijatého pod č. 284/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních).
2. Žalovaný na žádost reagoval sdělením ze dne 23. 4. 2018, ve kterém uvedl, že žádost nemá všechny zákonné náležitosti ve smyslu § 14 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, a proto nebude vyřizována v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný dále uvedl, že žalobce navíc žádá o informace, kterými žalovaný nedisponuje a ani nemá povinnost je mít.
3. V návaznosti na toto sdělení žalobce jedním podáním ze dne 9. 5. 2018 zaslal žalovanému stížnost podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím a odvolání podle § 16 zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný toto podání vyhodnotil pouze jako stížnost, které sdělením ze dne 18. 5. 2018 zcela vyhověl a žalobci poskytl informace vymezené v bodech 1) až 7) žádosti.
4. Proti tomuto postupu žalobce podal žalobu na ochranu před nezákonným zásahem podle ust. § 82 a násl. soudního řádu správního, ve které uvedl, že nezákonným zásahem je celé řízení o žádosti vedené žalovaným, přičemž se domáhal určení, že sdělení ze dne 23. 4. 2018 a poskytnutí informací ze dne 21. 5. 2018 jsou nezákonné a rovněž toho, aby soud žalovanému uložil povinnost poskytnout žalobci požadované informace. V žalobě tvrdil, že *„je dáno důvodné podezření z legislativního podvodu či pokusu o potlačování práv skupin obyvatel či změnu, odstranění nebo ohrožení základů demokratického státu“* a dále že žalovaný žádost nesprávně vyřídil sdělením, nevyzval žalobce k odstranění vad a nevydal ve věci rozhodnutí. Navzdory tomu, že se žalobce bránil podáním opravného prostředku, žalovaný informace stejně neposkytl.
5. Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) žalobu nejprve usnesením odmítl, když dospěl k závěru, že proti tvrzenému vadnému vyřízení žádosti nelze brojit zásahovou žalobou podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Pokud by povinný subjekt (zde žalovaný) odmítl informace poskytnout, vydal by o tom rozhodnutí podle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím a žalobce by měl možnost se proti rozhodnutí bránit žalobou podle § 65 a násl. s. ř. s. Jestliže povinný subjekt informace neposkytne, aniž by vydal rozhodnutí, resp. informace poskytne, ale podle názoru žadatele nesprávně co do obsahu či rozsahu žádosti, znamená takový postup nečinnost, proti níž je možno se bránit nečinnostní žalobou podle § 79 a násl. s. ř. s. Jelikož žalobce brojil proti tomu, že žalovaný ani neposkytl informace a ani nevydal rozhodnutí, jednalo se fakticky o nečinnost žalovaného, proti které nelze s ohledem na její subsidiární povahu brojit zásahovou žalobou.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

6. Na základě kasační stížnosti žalobce rozhodoval ve věci Nejvyšší správní soud, který rozsudkem ze dne 8. 11. 2019, č. j. 8 As 144/2019-113, zrušil usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
7. Nejvyšší správní soud sice přisvědčil městskému soudu v právním názoru, že v daném případě bylo na místě bránit se proti postupu žalovaného žalobou proti nečinnosti namísto žaloby proti nezákonnému zásahu, nicméně městskému soudu vytknul, že se blíže nevěnoval možným nejasnostem ohledně vymezení žalobního typu plynoucím ze samotné žaloby, a dále že žalobce neupozornil na nesprávnou volbu žalobního typu a nevyzval ho k úpravě žaloby. Zdůvodnil to tím, že definitivní judikurní vyřešení otázky volby žalobního typu, které je aplikovatelné v projednávané věci (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2018, č. j. 5 As 18/2017-40), bylo vydáno až přibližně tři měsíce po podání předmětné žaloby. Tímto postupem městský soud zatížil své předcházející rozhodnutí nezákonností, pro kterou bylo zrušeno a věc vrácena k dalšímu jednání.
8. Městský soud v Praze v dalším řízení vyzval žalobce dne 22. 5. 2020, aby odstranil vady žaloby tak, aby splňovala požadavky na žalobu proti nečinnosti správního orgánu, který je v daném případě jediným použitelným žalobním typem.
9. Žalobce na tuto výzvu reagoval podáním ze dne 11. června 2020, jímž upravil petit žaloby v bodě D. III. na nové znění:
 - a) stížnosti žadatele o poskytnutí informace z podání žalobce ze dne 9. 5. 2018 na postup při vyřizování žádosti žadatele ze dne 8. 4. 2018, dor. povinnému subjektu (tj. Parlamentu České republiky, Senát) dne 11. 4. 2018, dle § 16 a Zák. č. 106 č. /1999 Sb.
 - b) odvolání žadatele o poskytnutí informace z podání žalobce ze dne 9. 5. 2018 proti nevyhovění žádosti žadatele ze dne 8. 4. 2018, dor. povinnému subjektu (tj. Parlamentu České republiky, Senát) dne 11. 4. 2018, dle § 16 Zák. č. 106/1999 Sb.a to vše ve lhůtě osmi dnů od právní moci rozsudku.

V závěru podání žalobce uvedl, že navrhované výroky žaloby ad D.I. a D.II. zůstávají beze změn, neboť napadené „akty“ jsou nezákonné a jejich nezákonnost je nutno vypořádat i pro budoucnost.

10. Městský soud následně žalobu rozsudkem z 15. 9. 2021, č. j. 8 A 119/2018-204, zamítl. Konstatoval sice, že žalovaná při vyřizování žádosti žalobce o informace sice v řízení zpočátku pochybila, když na žádost reagovala jen neformálním sdělením ze dne 23. 4. 2018, a v situaci, kdy žalobcovu žádost shledala vadnou, jej nevyzvala v souladu s § 14 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím k odstranění vad. Žalobce proto proti tomuto postupu žalované správně brojil stížností, které žalovaná v rámci autoremedury vyhověla v celém rozsahu. Sdělení žalované ze dne 21. 5. 2018 je řádným vyřízením stížnosti, neboť žalovaná reagovala na jednotlivé body žádosti a poskytla informace, které měla k dispozici. Městský soud proto neshledal, že by žalovaná byla při vyřizování stížnosti nečinná.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

11. Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 25. 4. 2022, č. j. 8 As 348/2021-63, shledal důvodnou. Žalobce totiž v žalobě jako žalovaného označil „Českou republiku, Parlament České republiky, Senát“. Z tohoto žalobního tvrzení městský soud v zásadě vyšel i ve svém prvním rozhodnutí, tedy v usnesení č.j. 8 A 119/2018-56, ve kterém jako žalovaného označil Senát Parlamentu ČR. Teprve poté, co byla městskému soudu věc po zrušení tohoto usnesení Nejvyšším správním soudem vrácena k dalšímu řízení, začal v soudních písemnostech jako žalovanou uvádět Kancelář Senátu. Jestliže žalobce označí orgán veřejné moci, který podle hmotného práva není pasivně legitimován, je namístě, aby jej na to soud upozornil. Pokud ale žalobce setrvává na svém původním přesvědčení, nemůže mu soud svůj náhled vnutit. Bez ohledu na to, zda byl náhled městského soudu správný, tím zatížil napadený rozsudek vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.
12. Kromě toho Nejvyšší správní soud vytkl městskému soudu, že v napadeném rozsudku se zabýval toliko žalobou na ochranu proti nečinnosti, aniž by současně rozhodl o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, na které stěžovatel i po rozšíření původního návrhu zcela zjevně setrval, neboť výslovně uvedl, že výroky navržené původně v žalobě na ochranu před nezákonným zásahem „zůstávají beze změn, neboť napadené ‚akty‘ jsou nezákonné a jejich nezákonnost je nutno vypořádat i pro budoucnost, což nelze učinit jinak, než rozhodnout o jejich nezákonnosti či osvědčit jejich nezákonnost a tuto materiálně deklarovat“.
13. Tímto postupem městský soud zatížil své předcházející rozhodnutí nezákonností, pro kterou bylo zrušeno a věc vrácena k dalšímu jednání.

II. Obsah žaloby, vyjádření žalovaného a řízení po vrácení věci

14. Podle odůvodnění žaloby žalobce spatřoval nezákonný zásah v celém řízení o žádosti o poskytnutí informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím ze dne 8. 4. 2018, přičemž nesouhlasil se způsobem, jakým žalovaný vyřídil jeho žádost o poskytnutí informace a to sdělením ze dne 23. 4. 2018 a sdělením ze dne 21. 5. 2018, která považuje za nezákonná, neboť jimi byla porušena základní práva žalobce (rovnost před zákonem a v řízení před soudy s jinými orgány; právo na spravedlivý proces a řádný výkon státní správy; právo na účinný ochranný prostředek; právo nebýt diskriminován). Základní práva žalobce pak měla být porušena tím, že žalovaný odmítl žalobci poskytnout informace podle žádosti o informace a dále tím, že žalovaný o žádosti žalobce nerozhodl rozhodnutím, ale pouze sdělením. Dále žalobce namítá, že žalovaný zatížil řízení o žádosti o informace vadou a žalobce ukrátil na jeho právech, neboť při správné aplikaci § 14 odst. 5 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím by žalobce žádost doplnil a dočkal by se řádného rozhodnutí o své žádosti. Závěrem žalobce namítl, že mu žalovaný požadované informace neposkytl.
15. Odůvodnění žaloby pak odpovídá i žalobní petit, který byl v žalobě zprvu formulován tak, že žalobce požadoval, aby soud rozhodl, že:

I. „Akt s názvem Sdělení vyhotovený žalovaným s datem 23. 4. 2018 a s číslem 4837/2018/S je nezákonný“;

II. „*Akt s názvem Poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím vyhotovený žalovaným s datem 21. 5. 2018 a s číslem 6420/2018/S je nezákonný*“;

III. *Uložení povinnosti žalovanému poskytnout žalobci požadované informace.*

16. Žalovaný k žalobě uvedl, že by měla být městským odmítnuta, a to ze dvou důvodů. Prvním z nich je nesprávné označení žalovaného, když v žalobě je označen Senát Parlamentu ČR, který není správní orgánem, a tudíž není pasivně legitimovaný k podání správní žaloby. Druhý důvod pak podle žalovaného představuje skutečnost, že žaloba je podána bez předchozího vyčerpání všech procesních prostředků obrany, neboť žalobce mohl v dané situaci uplatnit (znovu) stížnost proti sdělení ze dne 21. 5. 2018, kterým mu byly informace poskytnuty.
17. Následně městský soud v návaznosti na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti vydal usnesení ze dne 21. 7. 2020, č. j. 8 A 119/2018-146, kterým vyzval žalobce k úpravě žaloby tak, aby svým obsahem a náležitostmi odpovídala jedinému použitelnému žalobnímu typu – žalobě proti nečinnosti.
18. Žalobce na tuto výzvu reagoval přípisem ze dne 12. 6. 2020, resp. 8. 8. 2020, v nichž uvedl, že trvá na podané žalobě ze dne 22. 7. 2018 a trvá i na argumentaci v podané kasační stížnosti ze dne 3. 5. 2019, neboť tato tvoří nedílnou součást a argumentační doplnění žaloby, aniž by nezákonně rozšiřovala žalobní body. Žalobce též uvedl, že trvá na provedení veškerých důkazů navržených v žalobě ze dne 22. 7. 2018 a v kasační stížnosti ze dne 3. 5. 2019, kromě výsledku senátora p. Vladimíra Plačka, neboť ten v mezidobí zemřel.
19. Žalobce dále změnil petit žaloby ze dne 22. 7. 2018, a to tak, že část návrhu D.III. se nově mění:

III. Žalovaný Česká republika, Parlament České republiky, Senát je povinen vydat řádné rozhodnutí v souladu s ust. Zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a to o:

- i. *Stížnosti žadatele o poskytnutí informace z podání žalobce ze dne 9. 5. 2018 na postup při vyřizování žádosti žadatele ze dne 8. 4. 2018, dor. povinnému subjektu (tj. Parlamentu České republiky, Senát) dne 11. 4. 2018, dle § 16 a Zák. č. 106 č. /1999 Sb.*
- ii. *Odvolání žadatele o poskytnutí informace z podání žalobce ze dne 9. 5. 2018 proti nevyhovění žádosti žadatele ze dne 8. 4. 2018, dor. povinnému subjektu (tj. Parlamentu České republiky, Senát) dne 11. 4. 2018, dle § 16 Zák. č. 106/1999 Sb.*

a to vše ve lhůtě 8 dnů od právní moci rozsudku.

20. Zbylé body navrhovaného petitu žalobce ponechal beze změny, neboť „*napadené ‚akty‘ jsou nezákonné a jejich nezákonnost je nutno vypořádat i pro budoucnost, což nelze jinak, než rozhodnout o jejich nezákonnosti či osvědčit jejich nezákonnost a tuto materiálně deklarovat*“.
21. Žalovaná na změnu žaloby reagovala vyjádřením ze dne 1. 12. 2020, ve kterém uvedla, že se předně domnívá, že marně uplynula jednoroční lhůta dle § 80 odst. 1 soudního řádu

správního pro podání žaloby proti nečinnosti, přičemž podle § 80 odst. 2 soudního řádu správního nelze zmeškání této lhůty prominout.

22. Dále žalovaná uvedla, že žalobce bezvýsledně nevyčerpal procesní prostředky obrany ve smyslu § 79 odst. 1 soudního řádu správního. Pokud žalobce nebyl spokojen se způsobem vyřízení jeho žádosti sdělením ze dne 18. 5. 2018, měl využít možnosti přezkoumání postupu povinného subjektu jeho nadřízeným orgánem (vedoucím Kanceláře Senátu) prostřednictvím opravných a stížnostních institutů obsažených v zákoně o svobodném přístupu k informacím.
23. Ohledně námitek proti způsobu vyřízení žádosti o informace žalovaná odkázala na svá předcházející vyjádření a uvedla, že žalobu považuje za nedůvodnou, neboť při vyřizování žádosti žalobce nezůstala nečinná, naopak postupovala aktivně, když kontaktovala dotčené senátory s žádostí o součinnost s cílem zajistit pro žalobce maximum informací.
24. Při jednání soudu dne 15. září 2021 setrvali účastníci na svých skutkových i právních stanoviscích. Zástupce žalobce odkázal na žalobní návrh ve znění jeho úpravy podáním ze dne 12. 6. 2020, resp. 8. 8. 2020. Pověřená zástupkyně žalované navrhla zamítnutí žaloby.
25. V návaznosti na zrušení předchozího rozsudku Městského soudu Nejvyšším správním soudem dne 25. 4. 2022, č. j. 8 As 348/2021-63, vyzval dne 19. května 2022 městský soud žalobce, aby soudu sdělil, zdali jeho žaloba směřuje proti Senátu Parlamentu České republiky nebo Kanceláři Senátu Parlamentu České republiky.
26. Žalobce sdělením ze dne 5. 6. 2022 odpověděl, že žaloba směřuje jak proti Senátu Parlamentu České republiky, tak i Kanceláři Senátu Parlamentu České republiky, neboť důvodem jeho žaloby je především činnost Senátu Parlamentu České republiky, a jeho právo žalovat Senát tak vyplývá přímo z volebního práva. Městským soudem citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudek z 11. 9. 2020 č. j. 9 As 189/2020-35, je podle názoru žalobce při aplikaci na tento případ v rozporu s ústavním pořádkem.
27. Žalovaná Kancelář Senátu se k úpravě žaloby vyjádřila s tím, že se jedná o návrh na přistoupení účastníka k řízení ve smyslu ust. § 92 odst. 1 občanského soudního řádu, o němž by měl soud nejprve rozhodnout, a to tak že jej nepřipustí.
28. Městský soud dospěl k závěru, že provedená změna žaloby v souladu s pokynem soudu je úkonem v řízení podle soudního řádu správního, nikoliv tedy návrhem na přistoupení účastníka podle ust. § 92 občanského soudního řádu.
29. Při jednání soudu dne 7. září 2022 setrvali účastníci na svých dosavadních skutkových i právních stanoviscích.
30. Zástupce žalobce v závěrečném návrhu uvedl, že jeho žaloba směřuje jak proti Senátu Parlamentu České republiky, tak proti Kanceláři Senátu, a že vůči oběma těmto žalovaným žaluje jak na ochranu před nezákonným zásahem podle původní žaloby, tak i proti nečinnosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

31. Pověřená zástupkyně žalované Kanceláře Senátu Parlamentu České republiky v závěrečném návrhu navrhla, aby žaloba na určení nezákonnosti aktu s názvem sdělení s datem 23. 4. 2018, jakož i aktu s názvem poskytnutí informací s datem 21. 5. 2018 byla vůči Senátu Parlamentu ČR odmítnuta podle ust. § 46 odst. 1 písm a) soudního řádu správního, a aby vůči Kanceláři Senátu byla odmítnuta z důvodu nepřípustnosti s odkazem na ust. § 85 soudního řádu správního, a dále aby žaloba proti nečinnosti Senátu Parlamentu ČR byla odmítnuta z důvodu nepřípustnosti a konečně aby žaloba proti nečinnosti Kanceláři Senátu byla odmítnuta, případně zamítnuta.

III. Posouzení věci soudem

32. Městský soud přezkoumal žalobu v rozsahu žalobních bodů, přičemž podle § 81 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování městského soudu. Městský soud žalobu znovu přezkoumal poté, co mu byla vrácena kasačním soudem [§ 110 odst. 1 věta první, část věty před středníkem s. ř. s., přičemž byl vázán právními závěry, vyslovenými Nejvyšším správním soudem (§ 110 odst. 4 s. ř. s.)] a poté, co byl žalobce vyzván k úpravám žaloby.
33. Městský soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti **žaloby na ochranu před nezákonným zásahem** podle ust. § 82 a násl. soudního řádu správního.
34. Na tomto místě městský soud zdůrazňuje, že podstata zásahové žaloby je toliko subsidiární (doplňující), jak ostatně vyplývá z ust. § 85 soudního řádu správního, podle něhož *„Žaloba je nepřijatelná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.“*
35. Jak vyložil Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 8. 11. 2019, č. j. 8 As 144/2019-, 113, judikatura správních soudů dospěla k závěru, že ve věcech skutkově obdobných věci nyní projednávané je na místě domáhat se ochrany žalobou proti nečinnosti povinného subjektu, nikoliv zásahovou žalobou. Zde Nejvyšší správní soud odkázal na usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 20. 11. 2018, č. j. 5 As 18/2017-40 a výslovně konstatoval, že zásahová žaloba na věc nedopadá.
36. Na tyto právní závěry byl žalobce upozorněn ve výzvě městského soudu ze dne 22. 5. 2020 s tím, aby proto svou žalobu upravil tak, že bude směřovat vůči nečinnosti žalovaného.
37. Žalobce však reagoval nikoliv úpravou žaloby ve smyslu změny žalobního typu, ale jejím rozšířením o žalobu proti nečinnosti, ovšem s tím, že na žalobě na ochranu před nezákonným zásahem též trvá. To ostatně výslovně uvedl i při jednání dne 7. 9. 2022.
38. V této věci proto soudu nezbylo než žalobu na ochranu před nezákonným zásahem zcela odmítnout, a to podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního, podle něhož *„nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřijatelný.“*
39. Dále se soud zabýval **žalobou proti nečinnosti žalovaného Senátu Parlamentu České republiky**.

40. Jak bylo uvedeno výše, žalobce v původní žalobě označil za žalovaného Senát Parlamentu České republiky, avšak na základě výzvy soudu svou žalobu rozšířil i na Kancelář Senátu Parlamentu České republiky, a jeho žaloba tedy směřovala proti oběma těmto subjektům.
41. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku č. j. 8 As 348/2021-63 ze dne 25. 4. 2022 (kterým byl zrušen předchozí rozsudek městského soudu v projednávané věci) poukázal na to, že obdobnou otázkou se zabýval ve svém rozsudku ze dne 11. 9. 2020, č. j. 9 As 189/2020-35, jenž se týkal žádosti o informace adresované Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky.
42. V odkazovaném rozsudku koncipoval Nejvyšší správní soud zejména tyto závěry:

„[17] K samotné povaze Kanceláře Poslanecké sněmovny NSS uvádí, že ji lze považovat za správní orgán, jelikož její existence je stanovena zákonem (tj. nemůže být beze změny zákona zrušena či organizačně modifikována), je nadána určitými kompetencemi, které by jí bez změny zákona nemohly být odebrány a převedeny na jinou entitu v rámci dané instituce či soustavy institucí (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 5. 5. 2015, č. j. Nad 288/2014 - 58, č. 3257/2015 Sb. NSS). Kancelář Poslanecké sněmovny ostatně NSS vnímá jako samostatný správní orgán i ve své judikatuře (srov. rozsudek ze dne 31. 3. 2015, č. j. 8 As 24/2015 - 38, nebo rozsudek ze dne 29. 10. 2014, č. j. 3 As 197/2014 - 26).

[18] Kancelář Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky je správní orgán, který má dle § 3 odst. 1 zákona o majetku České republiky obdobné postavení jako organizační složka státu. Její činnost spočívá dle § 117 odst. 1 jednacího řádu sněmovny v plnění úkolů spojených s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti Poslanecké sněmovny, jejích orgánů a funkcionářů, poslanců a poslaneckých klubů. Dle § 117 odst. 4 jednacího řádu sněmovny stojí v jejím čele vedoucí Kanceláře, který je za její činnost odpovědný předsedovi Poslanecké sněmovny. Poslanecká sněmovna je dle čl. 15 Ústavy České republiky jednou ze dvou komor Parlamentu, kterému náleží zákonodárná moc. V čele Poslanecké sněmovny stojí předseda sněmovny, kterého dle čl. 29 odst. 1 Ústavy volí a odvolává sama Poslanecká sněmovna. Ačkoliv si je NSS vědom, že tyto dva subjekty spolu úzce souvisí a Poslanecká sněmovna by bez Kanceláře nemohla řádně vykonávat svou činnost, je z výše uvedeného zřejmé, že je nelze z důvodu jejich funkce, zařazení v rámci veřejné moci a odlišného vedení zaměňovat. Za žalovanou tedy měla být v rozsudku městského soudu označena Kancelář.“

43. Z uvedeného vyplývá, že subjektem nesoucím odpovědnost za řádné vyřizování žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, adresovaných Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, je Kancelář Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.
44. Městský soud na to konstatoval, že jak Kancelář Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, tak Kancelář Senátu Parlamentu ČR, byly zřízeny zákonem č. 59/1996 Sb., o sídle Parlamentu České republiky, jmenovitě ustanoveními § 5 a 6, resp. § 7 a 8 tohoto zákona, přičemž jejich koncepce je zcela shodná. Proto závěry formulované Nejvyšším správním soudem lze bez dalšího použít i na věc nyní projednávanou, a tedy nezbývá než konstatovat, že odpovědnou za řádné vyřizování žádostí o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím, adresovaných Senátu Parlamentu ČR, je Kancelář Senátu.

45. Jak je vyloženo výše, soud žalobce poučil ve smyslu těchto závěrů a vyzval jej, aby sdělil, zda jeho žaloba směřuje proti Senátu Parlamentu ČR anebo proti Kanceláři Senátu Parlamentu ČR. Žalobce v reakci na to uvedl, že žalovanými jsou oba uvedené subjekty, a to rovněž potvrdil při jednání dne 7. 9. 2022.
46. Vycházejí z výše citovaných závěrů Nejvyššího správního soudu pak městský soud dospěl k závěru, že Senát Parlamentu České republiky není ve věci nyní projednávané žalob v postavení povinného subjektu podle ust. § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Senát informace požadované v případných žádostech podle zákona o svobodném přístupu k informacím neposkytuje, a tedy není tím subjektem, který by byl při vyřizování žádostí o informaci směřujících vůči Senátu, činný.
47. Senát Parlamentu ČR tedy žádost žalobce o informace ve věci nyní projednávané nevyřizoval a nebyl tedy povinným subjektem, tudíž žaloba proti nečinnosti vůči němu nebyla podána důvodně.
48. Konečně se soud zabýval **žalobou proti nečinnosti žalované Kanceláře Senátu Parlamentu ČR.**
49. Městský soud se nejprve zabýval splněním podmínek žaloby, zejména vzhledem k námitce žalované, že žaloba na nečinnost je opožděná ve smyslu § 80 odst. 1 soudního řádu správního. S tímto závěrem se městský soud neztotožnil. Změna žalobního typu v průběhu řízení nemůže mít za následek marné uplynutí lhůty určené k podání toho kterého žalobního typu. V době podání žaloby (23. 7. 2018) byly zachovány lhůty jak pro podání původně (nesprávně) formulované žaloby proti nezákonnému zásahu (§ 84 odst. 1 soudního řádu správního), tak pro podání žaloby proti nečinnosti (§ 80 odst. 1 soudního řádu správního), což je v daném případě rozhodné. Současně má soud za to, že pokud by se včasnost žaloby měla poměřovat až ke dni úpravy, resp. změny jejího petitu, pak by postup, přikázaný Nejvyšším správním soudem v jeho zrušujícím rozsudku, neměl v projednávané věci žádný smysl, což městský soud nepředpokládá.
50. S obdobnou argumentací soud neakceptoval ani námitku žalované o tom, že žalobce před podáním žaloby nevyužil prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu (ust. § 79 odst. 1 soudního řádu správního).
51. I zde je třeba zohlednit skutečnost, že žalobci nemohlo být známo stanovisko, koncipované Nejvyšším správním soudem v usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 11. 2018, č. j. 5 As 18/2017-40, podle něhož není možno se proti postupu žalované bránit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem. Jelikož toto stanovisko v době podání žaloby ještě neexistovalo, nelze klást žalobci k tíži, že před jejím podáním procesní prostředek správního práva k ochraně proti nečinnosti nevyužil.
52. Soudě podle obsahu žaloby i z navrženého petitu je zřejmé, že se žalobce domáhá, aby bylo žalovaným rozhodnuto o stížnosti dle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím a dále o odvolání dle § 16 zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobce oba tyto úkony (stížnost i odvolání) formuloval do podání ze dne 9. 5. 2018.

53. Městský soud vycházel z těchto skutečností dokumentovaných ve správním spise žalované:
54. Žalobce podal dne 11. 4. 2018 u Kanceláře Senátu Parlamentu České republiky žádost o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, ve které žádal o zodpovězení otázek vztahujících se k návrhu novelizace zákona č. 96/2004 Sb. a zákon č. 95/2004 Sb., který podali senátorka MUDr. Alena Dernerová a senátor MUDr. Vladimír Pláček, konkrétně
- 1) zda měli senátoři Senátu Parlamentu ČR, Alena Dernerová a Vladimír Pláček, jakožto navrhovatelé senátního návrhu zákona, ošetřeno členství v České lékařské komoře proti střetu zájmů se zájmy občanů, resp. pokud neměli ošetřeno členství v České lékařské komoře proti střetu zájmů se zájmy občanů, potom z jakého důvodu,
 - 2) kdo dal Aleně Dernerové a Vladimíru Pláčkovi pokyn, kdy a kde, zpracovat a podat shora uvedený senátní návrh zákona, či zda se jedná či jednalo výhradně o iniciativu MUDr. Aleny Dernerové a MUDr. Vladimíra Pláčka,
 - 3) o jaké konkrétní podklady a důkazy se opírá shora uvedený senátní návrh zákona MUDr. Aleny Dernerové a MUDr. Vladimíra Pláčka a odůvodnění tohoto návrhu, kde je možno tyto konkrétní podklady dohledat a posoudit. Pokud tyto konkrétní podklady existují, žádáme o jejich zaslání či označení, kde tyto možno dohledat. Pokud neexistují, žádáme řádné odůvodnění, z jakého důvodu,
 - 4) zda, kdy a u koho byl shora uvedený senátní návrh zákona v připomínkovém řízení a zda, kdy a kde a s kým byl konzultován, včetně zástupců veřejnosti. Pokud by byla odpověď negativní, žádáme o řádné odůvodnění z jakého důvodu,
 - 5) zda byl shora uvedený senátní návrh zákona předložen veřejné diskusi. Pokud ano, kdy, kde a jakým způsobem. Pokud nikoli, z jakého důvodu,
 - 6) zda byl shora uvedený senátní návrh zákona konzultován či předložen Světové zdravotnické organizaci (WHO). Pokud ano, kdy, kde, s kým a jakým způsobem a s jakým výsledkem. Pokud nikoliv, z jakého důvodu,
 - 7) zda byl shora uvedený senátní návrh zákona konzultován či předložen orgánům EU. Pokud ano, kdy, kde, s kým a jakým způsobem a s jakým výsledkem. Pokud nikoli, z jakého důvodu.
55. Kancelář Senátu na tuto žádost reagovala nejprve sdělením ze dne 23. 4. 2018, v němž žalobci sdělila, že jeho žádost nesplňuje náležitosti podle ust. § 14 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, když zejména bylo zjištěno, že subjekt označený jako Habeas Corpus, IČO 70108102, má jinou právní formu a jiné sídlo, než které jsou uvedeny na žádosti. Kromě toho jsou předmětem žádosti informace, kterými žalovaná nedisponuje. Podání proto nebude vyřízeno v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím. Nad rámec toho žalovaná uvedla, že každý lékař, který v České republice vykonává lékařské povolání, musí být členem České lékařské komory, dále že mandát senátor je vymezen Ústavou ČR a zákonem o jednacím řádu Senátu, stejně jako příprava návrhů zákonů a

jejich projednávání. K tomuto sdělení pak žalovaná přiložila důvodovou zprávu předmětného návrhu zákona.

56. Žalobce na toto sdělení žalované reagoval svým podáním ze dne 9. 5. 2018, které označil jednak jako stížnost na postup při vyřizování žádosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a jednak jako odvolání proti nevyhovění žádosti o informace. V tomto podání žalobce uvedl, že pokud jeho původní žádost obsahovala nedostatky ohledně jeho identifikace, měla žalovaná postupovat podle ust. § 14 odst. 5 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím a vyzvat žadatele o odstranění vady či doplnění žádosti. Současně žalobce označil své podání i jako odvolání proti rozhodnutí, protože postupem žalované informace poskytnuty nebyly.
57. Kancelář Senátu toto žalobcovo podání vyřídila sdělením ze dne 21. 5. 2018, v němž uvedla, že je nepovažuje za odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu podle ust. § 16 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, protože nevydala žádné rozhodnutí, proti němuž by bylo možno se odvolat, ale posoudila je jako stížnost, které podle ust. § 16a odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím zcela vyhovuje a poskytuje žadateli následující informace.
58. K dotazu 1) žalovaná uvedla, že podle § 3 odst. 1) zákona č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, každý lékař, který vykonává na území České republiky lékařské povolání v léčebné a preventivní péči, musí být členem České lékařské komory. Seznam svých členů zveřejňuje Česká lékařská komora dle § 6a zákona č. 220/1991 Sb. na svých webových stránkách. Senátoři Alena Dernerová a Vladimír Plaček byli a stále jsou členy České lékařské komory, přičemž Ústava ČR ani jiný zákon neoznačuje členství v České lékařské komoře za neslučitelné či ve střetu zájmů s výkonem funkce senátora.
59. K dotazu 2): výkon mandátu senátora je vymezen Ústavou ČR a zákonem č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu. Dle článku 26) Ústavy ČR vykonávají senátoři svůj mandát osobně v souladu se svým slibem a nejsou přitom vázáni žádnými příkazy. Senátorka Alena Dernerová nevykonává a senátor Vladimír Plaček nevykonávají senátorský mandát na základě pokynů nebo příkazů, nýbrž osobně v souladu se svým slibem a Ústavou ČR. Tak tomu bylo i v případě podání předmětného návrhu zákona.
60. K dotazu 3): požadované informace sdělujeme zasláním důvodové zprávy Návrhu senátního návrhu zákona senátorky Aleny Dernerové a senátora Vladimíra Plačka, kterým se mění zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, senátní tisk č. 206. Tato důvodová zpráva je dostupná rovněž na webových stránkách Senátu www.senat.cz, konkrétně:

<http://www.senat.cz/xQw/webdav/psssenat/original/85740/71888>

61. K dotazu 4), 5), 6), 7): nikoliv, předmětný návrh zákona byl řádně předložen do legislativního procesu dle zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, přičemž

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

přípravu návrhů zákonů podávaných Senátem Poslanecké sněmovně a jednání o nich upravuje § 127 až § 131 tohoto zákona. Zákon o jednacím řádu Senátu neukládá předkladatelům povinnost konzultovat či předkládat návrhy zákonů podávaných Senátem Poslanecké sněmovně do připomínkových řízení, veřejných diskusí či konzultací Světové zdravotnické organizaci atp. Návrhem zákona upravovaná oblast je plně v gesci národní legislativy, pročez nebyl návrh předložen ani orgánům EU.

62. Předmětný návrh dle důvodové zprávy (viz příloha 1) reflektuje stanoviska odborné veřejnosti, konkrétně České lékařské společnosti JEP, všech děkanů lékařských fakult, České lékařské komory, přičemž *„Vědecká rada ČLK, představovaná 41 významnými lékaři, v naprosté většině medicinskými a vědeckými autoritami, jednomyslně konstatovala, považuje tradiční čínskou medicínu za pouhé léčitelství, a trvá na stanovisku, že léčitelství, ať již vychází z jakýchkoliv tradic, není zdravotnickým povoláním.“*
63. Přílohou vyřízení pak byla důvodová zpráva předmětného senátního návrhu zákona senátorky Aleny Dernerové a senátora Vladimíra Plačka.
64. Toto vyřízení bylo žalobci doručeno dne 23. 5. 2018, jak je zřejmé z doručenky, založené ve správním spise žalované, jakož i z vlastního vyjádření žalobce na straně 3 žaloby shora.
65. Městský soud o žalobě uvážil následovně:
66. Podle § 14 odst. 5 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím: *„Povinný subjekt posoudí žádost a brání-li nedostatek údajů o žadateli podle odstavce 2 postupu vyřízení žádosti o informaci podle tohoto zákona, zejména podle § 14a nebo 15, vyzve žadatele ve lhůtě do 7 dnů ode dne podání žádosti, aby žádost doplnil; nevyhoví-li žadatel této výzvě do 30 dnů ode dne jejího doručení, žádost odloží.“*
67. Podle § 16 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím: *„Proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti lze podat odvolání.“*
68. Podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím: *„Stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace (dále jen "stížnost") může podat žadatel, kterému po uplynutí lhůty podle § 14 odst. 5 písm. d) nebo § 14 odst. 7 nebyla poskytnuta informace nebo předložena konečná licenční nabídka a nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti.“*
69. Ve věci je nesporné, že žalobce se dne 11. 4. 2018 obrátil na Senát Parlamentu České republiky se žádostí o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Tuto žádost vyřizovala žalovaná, tedy Kancelář Senátu Parlamentu ČR, jakožto povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím.
70. Pokud měla žalovaná za to, že tato žádost neobsahuje dostatek údajů o žadateli, například proto, že jím uvedené údaje o právní formě žadatele jako právnické osoby a o jejím sídle neodpovídají aktuálním údajům z příslušného veřejného rejstříku, byla na místě postupovat podle ust. § 14 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím. Podle této normy brání-li nedostatek údajů o žadateli podle odstavce 2 postupu vyřízení žádosti o informaci podle tohoto zákona, zejména podle § 14a nebo 15, vyzve žadatele ve lhůtě do 7

dnů ode dne podání žádosti, aby žádost doplnil; nevyhoví-li žadatel této výzvě do 30 dnů ode dne jejího doručení, žádost odloží.

71. Soud tedy konstatuje, že povinností žalované bylo vyzvat žalobce k tomu, aby nesprávné, resp. neaktuální údaje o své identitě opravil, a teprve pokud by tak v zákonné lhůtě neučinil, bylo na místě jeho žádost odložit.
72. Způsob vyřízení žádosti zvolený žalovanou však vůbec neodpovídá standardům zákona o svobodném přístupu k informacím, a nelze jej tedy považovat za vyřízení žádosti o poskytnutí informací podle tohoto předpisu.
73. Žalobce proto správně proti tomuto vyřízení brojil podáním stížnosti podle ust. § 16a odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím a žádal nápravu. Soud pro úplnost zde zdůrazňuje, že jeho podání však nebylo možno považovat za odvolání podle ust. § 16 cit. zákona, neboť vyřízení, proti kterému brojil, nebylo rozhodnutím o odmítnutí žádosti (ust. § 15 cit. zákona), když jednak nemělo ani formální, ani obsahové náležitosti takového rozhodnutí, a jednak bylo zřejmé, že žalovaná neměla vůbec v úmyslu takové rozhodnutí podle zákona o svobodném přístupu k informacím vydat.
74. Žalovaná pak stížnost žalobce ze dne 9. 5. 2018 vyhodnotila jako důvodnou a formou autoremedury se rozhodla žádosti vyhovět v celém rozsahu. K tomu byla plně oprávněna, neboť podle ust. § 16a odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím *povinný subjekt předloží stížnost spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu do 7 dnů ode dne, kdy mu stížnost došla, pokud v této lhůtě stížnosti sám zcela nevyhoví tím, že poskytne požadovanou informaci nebo konečnou licenční nabídku, nebo vydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti.*
75. Soud konstatuje, že sdělení žalované ze dne 21. 5. 2018 je řádným vyřízením žalobcovy stížnosti, neboť žalovaná v něm reagovala na jednotlivé body žalobcovy žádosti o informace, a poskytla ty informace, které měla k dispozici.
76. Byť by tedy bylo možno v postupu žalované od obdržení žádosti o informace do sdělení ze dne 21. 5. 2018 shledávat nečinnost, protože se nejednalo o řádné vyřizování žádosti podle norem zákona o svobodném přístupu k informacím, sdělením ze dne 21. 5. 2018 žalovaná tuto nečinnost ukončila a na její straně tedy soud dále nečinnost neshledává. Je totiž zřejmé, že po prvotním nesprávném vyřízení žalobcovy žádosti žalovaná v reakci na jeho stížnost podle ust. § 16a odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím svůj postup revidovala a žalobci požadované informace poskytla. Nečinností by tu nesporně bylo, jen pokud by žalovaná například na jeho stížnost nereagovala vůbec, resp. nepředložila ji nadřízenému orgánu, případně pokud by ji vyřídila způsobem odporujícím normám zákona o svobodném přístupu k informacím. To se však v projednávané věci nestalo, když požadované informace byly žalobci poskytnuty, čímž byla vyřízena jak jeho původní žádost o informace, tak konec konců i jeho stížnost podle ust. § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím.
77. Ke dni podání žaloby, resp. ke dni jejího projednání soudem tedy na straně žalované nebyla nečinnost dána.
78. Pro úplnost soud konstatuje, že v projednávané věci nebylo mezi účastníky sporu o skutkových okolnostech, ale pouze ohledně právního hodnocení věci. Jelikož

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

k rozhodnutí o žalobě postačoval zcela obsah spisu předloženého žalovanou, soud nevyhověl návrhům žalobce na provedení důkazů a dokazování neprováděl.

IV. Závěr a náklady řízení

79. Městský soud v Praze ze shora popsanych důvodů dospěl k závěru, že žalobce nebyl se svými žalobními návrhy úspěšný.
80. Žalobu na ochranu před nezákonným zásahem soud odmítl zcela, jelikož nebyla vzhledem k podmínkám ust. § 85 soudního řádu správního přípustná, a to jak vůči oběma žalovaným, tak ohledně obou aktů, které žalobce v původní žalobě vymezil, tedy sdělení s datem 23. 4. 2018, i poskytnutí informací s datem 21. 5. 2018.
81. Žalobu proti nečinnosti žalovaného Senátu Parlamentu České republiky soud zamítl, neboť Senát žádost žalobce o informace nevyřizoval, nejde povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a nečinnost na jeho straně nebyla dána.
82. Žalobu proti nečinnosti žalované Kanceláře Senátu Parlamentu České republiky pak soud zamítl, jelikož v jejím postupu při vyřizování žádosti žalobce o informace neshledal nečinnost.
83. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaným nevznikly žádné náklady nad rámec jejich úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 7. září 2022

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.